ГРАДС... ...КА
226/2024
8.10.2024
...год.
ВРШАЦ

ЗАПИСНИК О НАДЗОРУ НАД СТРУЧНИМ РАДОМ ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У ВРШЦУ

Сагласно одредбама Закона о библиотечко-информационој делатности (*Службени гласник РС*, бр. 52/11), Закона о утврђивању надлежности аутономне покрајине (*Службени гласник РС*, бр. 99/09) и у складу са Упутством о начину вршења надзора над стручним радом у библиотекама (*Службени гласник РС*, бр. 7/13) и *Планом обављања матичних функција Библиотеке Матице српске у 2024. години* обављен је редован надзор над стручним радом Градске библиотеке у Вршцу 25. септембра 2024. године. Овлашћени библиотекари Библиотеке Матице српске Новка Шокица Шуваковић, Силвија Чамбер и Јована Новаков о условима рада у Библиотеци, текућим проблемима и могућностима развоја разговарали су са в. д. директором Библиотеке Весном Златичанин и са библиотечким инструктором – дипломираним библиотекаром Иваном Стојановићем из Одсека за матичну делатност Одељења за матичну делатност и библиотечко-информациону делатност, а након разговора и обишли све одсеке/одељења Библиотеке.

Градска библиотека у Вршцу матична је за 50 библиотека у општинама Алибунар, Бела Црква и Пландиште и у граду Вршцу. Своју делатност, према Статуту, реализује кроз рад Управе, Одељења заједничких и општих послова и Одељења за матичну делатност и библиотечко-информациону делатност у оквиру ког се налазе: Одсек за матичну делатност, Одсек за дигитализацију, Одсек за каталогизацију и обраду монографских и серијских публикација, Позајмни одсек за одрасле и Позајмни одсек за децу. У току 2023. године на стручним пословима укупно је радило 10 радника што је недовољно за обављање свих стручних послова што се нарочито одражава у домену дигитализације (нема радника који обавља ове послове) и у домену каталошке обраде монографских и серијских публикација (недовољан број каталогизатора, нове серијске публикације се не обрађују).

Библиотека у Вршцу смештена је у згради некадашњег хотела, простору неусловном и премалом за адекватан смештај публикација. Осим тога, у згради не постоји централно грејање, што додатно отежава рад запослених. У намери да трајно реши ове проблеме Библиотека је у протеклом периоду континуирано аплицирала за финансијска средства код приступних фондова како би се реализовао постојећи План реконструкције, заштите и ревитализације објеката Библиотеке у складу са пројектно-техничком документацијом за санацију и адаптацију уличног дела зграде и изградњу новог објекта у дворишту, а то намерава да чини и у наредном периоду. Због урушавања плафона у простору Књиговезнице, која се налази у дворишном делу објекта Библиотеке, током 2023. извршена је санација овог простора.

Поводом почетка школске године, 31. августа 2023. у Уљми је отворен огранак Градске библиотеке Вршац

Рад на одсецима за рад са корисницима (Позајмни одсек за одрасле и Позајмни одсек за децу) обавља се преко аутоматизованог система COBISS.RS. Сви чланови (5.512 регистрованих корисника на крају 2023, међу којима највише ученика основних школа) су унети у електронску базу, обавља се аутоматско задуживање и раздуживање грађе, тако да постоје у потпуности доступни подаци о

заузетој, односно слободној грађи за позајмицу. Сва грађа која се позајмљује и користи евидентира се у систему COBISS.RS, односно у локалној бази података. Каталог Градске библиотеке Вршац доступан је путем интернета свим корисницима, ажурира се редовно свим потребним подацима и корисницима је омогућено да изврше онлајн резервацију грађе. У 2023. Параквад библиотека, која омогућава лакше коришћење библиотечке грађе особама са инвалидитетом, наставила је са успешним радом и броји 32 активна члана.

Стручна обрада књига за сва одељења Библиотеке обавља се у Одсеку за каталогизацију и обраду монографских и серијских публикација. Од 2004. године Библиотека за библиотечко пословање користи програм COBISS. Књига инвентара формирана је у PDF формату у COBISS-у и уредно се чува. У електронском каталогу на дан стручног надзора било је 92.925 записа. Електронски је обрађен велики број монографских публикација (све сем оних у тзв. пасивном фонду који чини страна књига, претежно она на немачком и мађарском језику) док је започета обрада серијских публикација скоро у потпуности обустављена због лошег стања у ком се периодика налази, као и због недовољног броја каталогизатора. Прегледом урађених записа констатовано је да су урађени у складу са међународним стандардима.

У оквиру завичајног фонда („Банатика") чувају се публикације на српском, немачком, мађарском и румунском језику. Део фонда смештен је у посебну просторију, опремљену металним и дрвеним полицама. Фонд периодике у овом одељењу је комплетно пописан и планира се његов унос у електронски каталог. Грађа се може користити само у читаоници. Специфичност овог одељења представљају радови Феликса Милекера, оснивача Градске библиотеке и Градског музеја у Вршцу.

Фонд старе и ретке књиге Градске библиотеке у Вршцу је обрађен и издвојен у посебан део ормара.

Рад на каталогизацији и сређивање завичајног фонда, као и даља припрема и дигитализација грађе обавља се у складу са могућностима Библиотеке и расположивим ресурсима.

У 2023. укупан број инвентарисаних каталогизованих монографских публикација износио је 3.684. Укупан број инвентарисаних јединица у инвентару Градске библиотеке Вршац износи 273.746.

Библиотека велику пажњу посвећује популаризацији књиге и читања, организујући књижевне вечери, промоције књига и часописа, трибине, предавања и изложбе.

Закључне напомене

Градска библиотека у Вршцу, у целини гледано, успешно остварује своје стручне задатке. Потребно је обезбедити адекватне просторне услове за рад запослених и корисника, као и за смештај публикација, те стручним кадровима оснажити Градску библиотеку Вршац.

Број запослених стручних радника, посебно библиотекара на пословима каталошке обраде публикација, требало би да се повећа, те да се омогући

несметано организовање послова у оквиру потребних одсека. Рад на обради, чувању и коришћењу публикација одвија се сагласно законским прописима и међународним стручним стандардима. У складу са техничким могућностима потребно је да Библиотека убудуће штампа инвентарну књигу.

Уз обезбеђене услове за смештај периодике и рад библиотекара потребно је да се ураде послови обраде овог фонда.

У складу са Правилником о ближим условима за дигитализацију библиотечко-информационе грађе и извора (*Службени гласник* 102/17), потребно је наставити са пословима дигитализације – ангажовати стручњаке, набавити адекватну опрему и унети у COBISS формирану дигиталну колекцију.

Новка Шокица Шуваковић

Силвија Чамбер

Силвија Чамбер

Јована Новаков

Јована Новаков